

Decizia civilă nr. 915
Ședința publică din data de2008

S-au luat în examinare recursurile declarate de către pârâtele D.G.F.P. Arad și A.F.P. Arad împotriva sentinței civile nr./09.03.2009 pronunțată de Tribunalul Arad în dosar nr./...../2009 în contradictoriu cu reclamantul intimat X și pârâta intimată Agenția Națională de Administrare Fiscală București, având ca obiect contestație act administrativ fiscal.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă pentru recurenta D.G.F.P. Arad consilier juridic, lipsă fiind celelalte părți.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care se constată că s-a depus la dosar, prin registratura instanței, concluzii scrise din partea reclamantului

Instanța, din oficiu, invocă excepția tardivității introducerii recursului formulat de pârâta A.F.P. Arad, având în vedere că sentința de fond a fost comunicată la data de 13.04.2009, iar recursul a fost înregistrat în 30.04.2009, și nemaifiind alte cereri acordă cuvântul părții atât pe excepție, cât și în dezbaterea recursului.

Reprezentantul recurentei D.G.F.P. Arad, consilier juridic lasă soluționarea excepției la aprecierea instanței. Solicită admiterea recursului așa cum a fost formulat.

Asupra recursurilor de fată constată:

Prin acțiunea înregistrată la Tribunalul Arad sub nr./...../2009 la data de 14 ianuarie 2009 reclamantul X a chemat în judecată pe calea contenciosului administrativ fiscal pârâții Agenția Națională de Administrare Fiscală București, Direcția Generală a Finanțelor Publice Arad, solicitând anularea Deciziei nr./18.09.2009 și Administrația Finanțelor Publice Arad, solicitând anularea Deciziei de impunere anuală nr./14 iulie 2008

În -motiva_rea acțiunii reclamantul a arătat că prin sentința civilă nr./2007, pronunțată în dosarul nr./55/2007, Judecătoria Arad a admis acțiunea în prestație tabulară exercitată de împotriva sa și a constatat că antecesorii săi au încheiat, la data de 13 decembrie 1964, cu antecesorii aceștia o convenție de vânzare-cumpărare privind terenul situat în Arad, str. nr., prețul fiind încheiat integral la data încheierii convenției și că antecesori reclamanti au edificat o casă pe acest teren.

Prin decizia de impunere anuală pentru veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal pe anul 2007 i s-a calculat nelegal un impozit în sumă de lei, pentru că el nu a realizat nici un venit, prețul terenului fiind încasat de către antecesorul său,, în anul 1964, anterior intrării în vigoare a codului fiscal care prevede că un asemenea impozit nu poate fi aplicat retroactiv. De asemenea, art. 23 C.pr.fisca/ă prevede că dreptul de creație fiscală sa naște la momentul în care se constituie baza de impunere care o generează, cum, baza de impunere nu poate fi altceva decât pt încasarea venitului care este supus impozitului, este evident faptul că întrucât acest venit nu există, greșit a fost obligat la plata acestei sume.

Prin întâmpinare, pârâta Direcția generală a finanțelor publice Arad, în nume propriu și în reprezentarea ANAF a solicitat respingerea acțiunii.

Pentru ANAF a solicitat respingerea ei invocând excepție lipsei calității procesuale pasive, cu motivarea că aceasta nu a emis nici un act administrativ fiscal cu privire la reclamant, iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, cu motivarea că impunerea reclamantului s-a făcut corect în conformitate cu dispozițiile art. 77 indice 1 din Codul fiscal, deoarece reclamantul, în calitate de succesor al defunctului, a fost obligat prin sentința civilă nr./22.11.2007 de Judecătoria Arad să se prezinte în fața notarului public în vederea exprimării consimțământului pentru transmiterea în mod valabil către reclamanta a dreptului de proprietate asupra imobilului și că în caz contrar hotărârea va ține locul

acestui consimțământ, pentru Înstrăinare și intabulare.

Tot prin Înțâmpinare, pârâta AFP a municipiului Arad a solicitat respingerea pe fond a acțiunii, cu aceeași motivare.

În ce privește pârâta ANAF, instanța constată că aceasta nu are calitate procesuală În cauză, Întrucât nici unul din actele atacate nu provin de la aceasta și În consecință va admite excepția invocată de reprezentanta sa.

Prin sentința civilă nr./09 martie 2009, Tribunalul Arad a admis acțiunea În contencios admi~istrativ formulată de reclamantul Împotriva pârâtelor Administrația Finanțelor Publice a municipiului Arad, a anulat Decizia de impunere nr./14 iulie 2008 și Decizia de soluționare a contestației nr./18.09.2008 și a respins acțiunea față de pârâta Agenția Națională de Administrare Fiscală București.

Pentru a pronunța această hotărâre, tribunalul a reținut următoarele:

Instanța a reținut, În fapt și drept, din actele și lucrările dosarului ca În conformitate cu art. 77 indice 1 din codul fiscal sunt supuse impozitării veniturile realizate din transferul dreptului de proprietate din patrimoniul personal asupra construcțiilor de orice fel și terenul aferent acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel iară construcții.

Prin decizia de impunere anuală nr./14 iulie 2008. emisă de pârâta Administrația finanțelor Publice a municipiului Arad reclamantul xxx a fost obligat la plata sumei de lei În considerarea faptului că prin pronunțarea sentinței civile nr./.... către Judecătoria Arad, rămasă irevocabilă, ca urmare a respingerii recursului său de către Curtea de Apel Timișoara, ar fi obținut un venit de lei, prin transferul de proprietate personală a suprafeței de mp teren intravilan, Înscris În CF nr. Aradul Nou cu nr. top/.... Decizia de impunere a fost emisă ca urmare a comunicării acestei sentințe de către Judecătoria Arad.

Instanța a apreciat că emiterea decizie de impunere Încalcă dispozițiile art. 77 indice 1 Cod fiscal, pentru următoarele motive:

În primul rând, pentru că reclamantul nu a realizat și nu a Încasat nici un venit, ca urmare a legalizării transferului de proprietate asupra terenului, care a avut loc În anul 1964, și ca atare, contrar dispozițiilor art. 23 C.pr.fiscală, instanța constată că În cauză nu există o bază de impozitare.

În al doilea rând, terenul În cauză nu a fost niciodată În patrimoniul personal al reclamantului, el fiind vândut În anul 1964 printr-o convenție sinalagmatică de vânzare cumpărare de către antecesorul său,, antecesorului dobânditoarei, numitul care, În anul 1967 a construit o casă pe acest teren.

De asemenea, instanța a apreciat că În perioada 1964 și până În prezent, deținătorii de fapt ai terenului, antecesorii reclamantei au plătit impozitul aferent pentru terenul În cauză.

Fiind evident faptul că transferul proprietății asupra terenului a avut loc În anul 1964 și nu la data pronunțării sentinței civile În cauză, instanța a constatat că, emiterea decizie de impunere și respingerea contestației reclamantului, de către Direcția generală a finanțelor publice a jude. Arad prin decizia nr./18.09.2008, este nelegală și În consecință va dispune, În conformitate cu dispozițiile art. 18 din Legea nr. 554/2004 admiterea acțiunii și anularea celor două acte administrative, iar cu privire la pârâta AFP instanța a respins acțiunea față de ANAF, constatând că nu are calitate procesuală.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâtele D.G.F.P. Arad și A.F.P. Arad solicitând modificarea sentinței recurate, În sensul respingerii acțiunii reclamantului ca neîntemeiată.

Prin recursul declarat de D.G.F.P. Arad se arată că hotărârea primei instanțe este nelegală și netemeinică câtă vreme a stabilit că decizia de impunere atacată Încalcă dispozițiile art.77 ind.1 Cod fiscal, de vreme ce reclamantul nu a realizat și nu a Încasat nici un venit ca urmare a legalizării transferului de proprietate asupra terenului ce a avut loc În anul 1964, iar pe de altă parte terenul În cauză nu a fost niciodată În patrimoniul reclamantului, el fiind vândut În anul respectiv de către antecesorul său.

Soluția primei instanțe este dată cu interpretarea greșită a legii Întrucât impozitul

datorat la transferul dreptului de proprietate conform art.77 ind.1 Cod fiscal, este în sarcina persoanei din al cărei patrimoniu se transferă dreptul, acesta având calitatea de contribuabil.

Din coroborarea dispozițiilor anterior menționate cu cele cuprinse la pct.151 ind.1 -151 ind.7 din Normele metodologice a aplicare a codului fiscal rezultă faptul că la transferul dreptului de proprietate prin acte juridice între vii contribuabilii datorează impozit, iar baza de calcul al impozitului este cea stabilită potrivit hotărârii judecătorești.

În drept s-au invocat disp.art.304 pct.9 și 304 ind.1 Cod procedură civilă.

Prin recursul declarat de recurenta A.F.P. Arad s-a arătat că hotărârea primei instanțe este nelegală și netemeinică întrucât impozitul reglementat de art.77 ind.1 Cod fiscal se datorează în toate cazurile de transfer a dreptului de proprietate indiferent de tipul sau natura actului prin care se realizează acest transfer, inclusiv în cazul în care transferul se realizează printr-o hotărâre judecătorească. În aceste caz, acesta se va calcula și încasa de către instanțele judecătorești la data rămânerei irevocabile a hotărârii, iar calcularea și încasarea impozitului se va realiza prin organul fiscal din raza de competență teritorială a instanței de fond scop în care instanța va comunica acestuia hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile de la rămânerea irevocabilă.

În drept s-au invocat disp.art.304 pct. 7 și 9 și art.304 ind.1 Cod procedură civilă.

Intimatul nu a depus întâmpinare, dar prin concluzii scrise a solicitat respingerea recursurilor arătând că hotărârea primei instanțe este legală și temeinică, câtă vreme în sensul art.77 ind.1 Cod fiscal sunt impozitate veniturile obținute din transferul proprietăților imobiliare, or, din hotărârea judecătorească invocată de organele fiscale rezultă că intimatul nu a realizat nici un venit, prețul fiind încasat de antecesorul său, în anul 1964, iar în absența unor baze de impozitare nu se poate stabili existența unui impozit aferent.

La termenul de judecată din 16 iunie 2009 instanța a invocat din oficiu excepția tardivității declarării recursului de către AF.P. Arad, iar în analiza acestei excepții, ținând cont de dispozițiile art.137 alin.1 Cod procedură civilă, ce obligă instanța a se pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură ce fac de prisos cercetarea în fond a cauzei, Curtea reține că sentința recurată a fost comunicată părții AF.P. Arad la data de 13 aprilie 2009 conform dovezii de comunicare existente, la fila 50 dosar fond, la sediul acesteia din Arad, BV.Revoluției nr.79.

Prezentul recurs a fost depus la Tribunalul Arad la data de 30 aprilie 2009 cu încălcarea astfel a termenului de 15 zile prevăzut de art.20 alin.1 din Legea nr.554/2004 cu raportare la art.301 Cod procedură civilă, termen ce curge de la data comunicării hotărârii și care se împlinea în speță la data de 29.04.2009, conform modului de calcul a termenelor procedurale prevăzut de art.101 alin.1 și 102 alin.1 Cod procedură civilă.

Prin urmare, instanța reține că în speță, recursul a fost declarat de AF.P. Arad cu depășirea termenului de 15 zile de la comunicare și văzând și dispozițiile art.103 alin.1 Cod procedură civilă care prevăd sancțiunea ce intervine pentru neexercitarea oricărei căi de atac în termenul legal, în baza art.312 alin.1 Cod procedură civilă, Curtea va respinge ca tardiv introdus recursul astfel declarat.

În analiza recursului declarat de pârâta D.G.F.P. Arad, ținând cont de motivele invocate, de dispozițiile legale incidente, inclusiv art.304 alin.1 Cod procedură civilă, Curtea reține că acesta este întemeiat după cum urmează:

Prin sentința civilă nr...../22.11.2006 pronunțată de Judecătoria Arad în dosar nr.../...../2007 rămasă definitivă și irevocabilă s-a statuat obligația prezentului reclamant în calitate de succesor al defunctului să se prezinte la notarul public în vederea transmiterii dreptului de proprietate asupra imobilului situat în Arad, str..... nr....., evidențiat în CF nr..... Aradul Nou nr.../....., în caz contrar hotărârea urmând a tine loc de consimțământ valabil de înstrăinare și intabulare.

Urmare acestei hotărâri irevocabile, AF.P. Arad a emis decizia de impunere anuale nr...../14.07.2008, prin care s-a stabilit în sarcina reclamantului obligația de plată a sumei de lei reprezentând impozit pe venitul realizat din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal.

Împotriva acestui act de creanță reclamantul a formulat contestație prevăzută de art.205 și urm. din OG nr.92/2003, contestație respinsă prin decizia nr...../18.09.2008 emisă de D.G.F.P. Arad prin care s-a reținut în esență faptul că impozitul prevăzut de art. 77 ind.1 Cod fiscal se datorează la transferul drepturilor de proprietate indiferent de actele prin care se realizează acest transfer, inclusiv în cazul în care acesta este reprezentat de o hotărâre judecătorească.

Hotărârea primei instanțe prin care s-a procedat la anularea deciziei de impunere anuale și a deciziei de soluționare a contestației nr...../18.09.2008 cu motivarea că reclamantul nu a realizat și nu a încasat nici un venit ca urmare a legalizării transferului de proprietate asupra terenului, ce s-a realizat în anul 1964 și care de altfel nu s-a aflat niciodată în patrimoniul personal al reclamantului, este dată cu interpretarea greșită a legii.

Astfel, potrivit art.77 ind.1 Cod fiscal la transferul dreptului de proprietate prin acte juridice între vii, asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente, precum și asupra terenurilor fără construcții contribuabilii datorează impozitul calculat potrivit metodologiei prevăzute la alin.1 lit.a și b. Normele Metodologice emise pentru aplicarea acestui articol definesc prin contribuabil persoana fizică căreia îi revine obligația de plată a impozitului cu mențiunea că în cazul transferului dreptului de proprietate prin acte juridice între vii contribuabil este cel din patrimoniul căreia se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele acestuia, cum ar fi vânzătorul, donatorul, credentierul, transmitătorul în cazul contractului de întreținere etc.

Totodată, la pct.151 ind.1 lit.e se definește transferul dreptului de proprietate sau a dezmembrămintelor acestora ca fiind înstrăinarea prin acte juridice între vii a dreptului de proprietate sau a dezmembrămintelor acestora indiferent de tipul sau natura actului prin care se realizează acest transfer: vânzare, cumpărare, donație rentă viageră, întreținere, schimb, inclusiv în cazul în care transferul se realizează printr-o hotărâre judecătorească.

Potrivit art. 77 ind.1 alin.6 din Codul fiscal transferul dreptului de proprietate se poate realiza și prin hotărâre judecătorească caz în care impozitul prevăzut de alin.1 se va calcula și încasa de către organul fiscal competent scop în care, instanțele judecătorești care pronunță hotărâri judecătorești definitive și irevocabile vor comunica organului fiscal competent hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii, înscrierea drepturilor astfel dobândite neputându-se realiza în cazul în care nu se face dovada achitării acestui impozit.

În speță, sunt pe deplin aplicabile dispozițiile anterior evidențiate în condițiile în care prin sentința civilă nr...../22.11.2007 pronunțată de Judecătoria Arad în dosar nr....../...../2007 s-a realizat un transfer al dreptului de proprietate asupra imobilului teren situat în Arad, str. nr....., evidențiat în CF nr..... Aradul Nou nr....../1....., reclamantul x fiind obligat să se prezinte în fața notarului public pentru transmiterea în mod valabil a dreptului de proprietate asupra acestui imobil.

Susținerea reclamantului potrivit căreia din cuprinsul acestei sentințe rezultă că nu ar realiza nici un venit, prețul fiind încasat de antecesorul său, deci nu sunt aplicabile dispozițiile privind impozitul pe venit întrucât în lipsa venitului nu există nicio bază de impozitare aferentă, nu poate fi reținută în speță, întrucât codul fiscal nu a impus plata impozitului reglementat de art.77 ind.1 condiționat de realizarea efectivă a unui venit, ci plata acestui impozit intervine automat la momentul transferului dreptului de proprietate asupra unui imobil, în speță teren.

Prin transferul dreptului de proprietate în accepțiunea codului fiscal se înțelege înstrăinarea prin acte juridice între vii indiferent de tipul sau natura actului, acesta fiind datorat și în cazul în care transferul dreptului de proprietate se realizează spre exemplu prin donație, caz în care cel ce datorează impozitul pe venit este donatorul persoană care nu realizează în fapt nici un venit, prin actul de donație.

Deasemenea, .nu .poate fi reținută nici motivarea instanței potrivit căreia reclamantul nu are calitatea de contribuabil întrucât terenul în cauză nu s-a aflat niciodată în patrimoniul acestuia, fiind vândut de antecesorul său în anul 1964, întrucât dacă terenul respectiv nu s-ar mai fi aflat în patrimoniul reclamantului atunci nu s-ar fi pronunțat nici sentința civilă anterior

menționată ce a rămas irevocabilă și prin care reclamantul a fost obligat a se prezenta la notar pentru a Îndeplinirea formalităților lega le de transmitere a dreptului de proprietate.

Terenul s-a aflat În patrimoniul reclamantului, aspect dovedit și de extrasul de carte funciară existent la fila 42 dosar fond, din care rezultă că imobilul a fost dobândit de reclamant prin moștenire. Transmiterea dreptului de proprietate asupra acestui imobil nu s-a realizat În anul 1964 așa cum susține instanța de fond, câtă vreme Înstrăinarea terenurilor nu se putea realiza decât prin acte autentice și nu prin acte sub semnătură privată, ci s-a realizat ca urmare a pronunțării hotărârii judecătorești anterior menționate indiferent dacă aceasta reprezintă sau nu acordul voință al reclamantului În acest sens.

Transferul dreptului de proprietate asupra imobilului s-a realizat prin hotărârea judecătorească anterior menționată și În consecință, reclamantul ca persoană din patrimoniul căruia s-a transferat acest drept are calitate de contribuabil În accepțiunea art.77 ind.1 alin.1 Cod fiscal ,motiv pentru care datorează impozitul astfel stabilit.

Pentru aceste considerente de fapt și de drept, reținând că soluția primei instanțe este dată cu interpretare greșită a legii, fiind astfel incident motivul de modificare prevăzut de art.304 pct.9 Cod procedură civilă, văzând și disp.art.312 alin.1 și 3 Cod procedură civilă,Curtea va admite recursul declarat de recurenta D.G.F.P. Arad și pe cale de consecință va modifica În parte sentința recurată În sensul că va respinge acțiunea formulată de reclamantul xxx În contradictoriu cu pârâții A.F.P. Arad și D.G.F.P. Arad, pentru anularea deciziei de impunere din 14 iulie 2008 și a deciziei de soluționare a contestației nr...../18.09.2008 menținând totodată soluția primei instanțe În ceea ce privește respingerea acțiunii față de Agenția Națională de Administrare Fiscală București, În condițiile În care această institutie nu are calitatea de emitentă a actelor administrative atacate.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DECIDE

Admite recursul declarat de recurenta D.G.F.P. Arad Împotriva sentinței civile nr...../9.03.2009 pronunțată de Tribunalul Arad În dosar nr...../2009 În contradictoriu cu intimații xxxx și Agenția Națională de Administrare Fiscală București.

Modifică În parte sentința recurată În sensul că respinge acțiunea formulată de reclamantul xxxxÎn contradictoriu cu pârâții A.F.P. Arad și D.G.F.P. Arad.

Menține dispozițiile sentinței recurate privind respingerea acțiunii față de pârâta Agenția Națională de Administrare Fiscală București.

Respinge recursul declarat de recuranta A. F. P. Arad Împotriva aceleiași sentințe ca tardiv introdus.

Irevocabilă.

Pronunțată În ședință publică din 16.06.2009.